

สรุปผลการประชุม
คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
ในคณะกรรมการวิสามัญบันทึกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม
สภาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๑๕
วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐
ณ ห้องประชุมคณะอนุกรรมการ หมายเลข ๓๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารรัฐสภา ๓

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์ ได้พิจารณาและสรุปผลการประชุม ดังนี้
พิจารณาร่างบันทึกเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญรายมาตรา (ต่อจากครั้งที่แล้ว)

หมวด ๓
สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

ส่วนที่ ๓
สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล

มาตรา ๓๒ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้ แต่การลงโทษตาม คำพิพากษาของศาลหรือตามที่กฎหมายบัญญัติไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้าย หรือไร้มนุษยธรรมตามความในวรรคนี้

การจับ หรือคุมขังบุคคลโดยมิได้มีคำสั่งหรือหมายของศาล การตรวจค้นตัวบุคคล หรือ การกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่อาศัย อำนาจตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในกรณีที่มีการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง ผู้เสียหาย พนักงาน อัยการ หรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้เสียหาย มีสิทธิร้องต่อศาลเพื่อให้สั่งระงับหรือเพิกถอน การกระทำเช่นว่านั้น รวมทั้งจะกำหนดวิธีการตามสมควรหรือการเยียวยาความเสียหายที่ เกิดขึ้นด้วยก็ได้

มติที่ประชุม เจตนารมณ์จะเกี่ยวข้องกับกรณีที่มีผลกระทบต่อชีวิตและร่างกาย สิทธิ และเสรีภาพ รวมทั้งกรณีการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลไม่ว่าเป็นผู้เสียหายหรือบุคคลอื่น ก็สามารถใช้สิทธิทางศาลได้

มาตรา ๓๓ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน
บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคหสถานโดย
ปกติสุขการเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครอง หรือการตรวจค้น
เคหสถานจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่
กฎหมายบัญญัติ

มติที่ประชุม มีความเห็นว่าการร่างบันทึกเจตนารมณ์ ควรใช้คำว่า “เพื่อประกัน” และ ให้บันทึกเป็นแนวทางเดียวกันในมาตราอื่น ๆ ด้วย

มาตรา ๓๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่
ภายในราชอาณาจักร
การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน
การผังเมือง หรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้เยาว์
การเนรเทศบุคคลผู้มีสัญชาติไทยออกนอกราชอาณาจักร หรือห้ามมิให้บุคคลผู้มี
สัญชาติไทยเข้ามาในราชอาณาจักร จะกระทำมิได้

มติที่ประชุม มีความเห็นว่ากฎหมายมีความประสงค์คุ้มครองเด็ก ไม่ให้อำนาจรัฐ ไปกำหนด ถิ่นที่อยู่ เพียงแต่ให้แทรกแซงได้เท่านั้น

มาตรา ๓๕ สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความเป็นอยู่
ส่วนตัว ย่อมได้รับความคุ้มครอง
การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชน
อันเป็นการละเมิดหรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความ
เป็นอยู่ส่วนตัวจะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

มติที่ประชุม มีความเห็นว่่าเพื่อประกันความเป็นสิทธิส่วนตัว

มาตรา ๓๖ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย การตรวจ การกัก หรือการเปิดเผยสิ่งสื่อสารที่บุคคลมีติดต่อกัน รวมทั้งการกระทำด้วยประการอื่นใดเพื่อให้ล่วงรู้ถึงข้อความในสิ่งสื่อสารทั้งหลายที่บุคคลมีติดต่อกัน จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มติที่ประชุม ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ในมาตรา ๓๗ ตรงกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น เพื่อให้การร่างบันทึกเจตนารมณ์ถูกต้อง จึงมอบหมายให้คณะนักวิชาการพิจารณาตรวจสอบจากรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ว่ามีการอภิปรายในประเด็นใดบ้าง

มาตรา ๓๗ บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตน เมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมือง และไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ในการใช้เสรีภาพดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการรอนสิทธิหรือเสียประโยชน์อันควรมีควรได้ เพราะเหตุที่ถือศาสนา นิกายของศาสนา ลัทธินิยมในทางศาสนา หรือปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือแตกต่างจากบุคคลอื่น

มติที่ประชุม มีความเห็นว่าควรร่างบันทึกเจตนารมณ์เกี่ยวกับกรณีบุคคลมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนาและการปฏิบัติตามศาสนากระทำได้อันไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมือง และเป็นการการขัดต่อความสงบเรียบร้อย

มาตรา ๓๘ การเกณฑ์แรงงานจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉิน หรือโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งให้กระทำได้ในระหว่างเวลาที่ประเทศ อยู่ในภาวะสงครามหรือการรบ หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือ ประกาศใช้กฎอัยการศึก

มติที่ประชุม คงเดิมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

นางภิรมย์ เจริญรุ่ง

นิติกร ๗ ว. สำนักกรรมการ ๓

สรุปผลการประชุม